Acatistul Sfintei muceniţe Fevronia
(s.v. 25 iunie / s.n. 8 iulie)

Sfânta mare muceniţă Fevronia, fecioară prea înţeleaptă a Mirelui ceresc († 310) (s.v. 25 iunie / s.n. 08 iulie):

https://www.academia.edu/43451331/Sf%C3%A2nta_mare_muceni%C5%A3%C4%83_Fevronia_fecioar%C4%83_prea_%C3%AEn%C5%A3eleapt%C4%83_a_Mirelui_ceresc_310_25_iunie_

https://archive.org/details/sf.-fevronia

https://www.slideshare.net/slideshow/sf-fevronia/249806932

***

Materiale despre Sfânta mare muceniţă Fevronia:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-mare-muc-Fevronia-(25-iun)

https://archive.org/details/@steaemy?query=Fevronia

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=documents&new=&q=Fevronia

***

Fiica unui senator roman, Sfânta Fevronia a ales calea monahală pe când avea 20 de ani, intrând în mănăstirea din apropierea orașului Nisibi, din Mesopotamia de Sus. Și ajungând acolo guvernatorul Selin al împăratului Dioclețian, a luat-o doar pe Sfânta Fevronia la judecată și i-a propus să slujească idolilor și să se căsătorească cu nepotul lui. Cum sfânta a refuzat, a fost supusă unui lung chin: a fost biciută, i-au spart dinții, i-au tăiat sânii și apoi mâinile și picioarele.

Primind moartea martirică, trupul ei a fost dus la mănăstire. Iar după moartea ei, guvernatorul a fost posedat și s-a izbit cu capul de un stâlp de marmură, pierzându-și viața. Nepotul lui, în schimb, a primit Sfântul Botez și s-a călugărit.

Sfânta Fevronia a continuat, astfel, să facă minuni după trecerea ei la cele veșnice, arătându-se maicilor la rugăciunea de noapte și în ziua prăznuirii sale, fără a putea fi atinsă.

&&&

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;

Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul
Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.

Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Troparul: Mieluşeaua Ta, Iisuse, Fevronia, striga cu mare glas: pe Tine, Mirele meu, Te iubesc şi pe Tine căutându -Te mă chinuiesc şi împreună mă răstignesc, şi împreună mă îngrop cu Botezul Tău; şi pătimesc pentru Tine, ca să împărăţesc întru Tine; şi mor pentru Tine, ca să viez pentru Tine; ci ca o jertfă fără prihană, primeşte-mă pe mine, ceea ce cu dragoste mă jertfesc Ţie. Pentru rugăciunile ei, ca un milostiv, mântuieşte sufletele noastre!

Condacele şi Icoasele

Condacul 1

Adunaţi-vă iubitorii de mucenici, din Biserica dreptmăritoare, la pomenirea mult pătimitoarei marii muceniţe Fevronia, cu credinţă şi cu evlavie să cerem ajutorul sfintelor ei rugăciuni şi cu duhovnicească dragoste din suflet să-i strigăm: ***Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!***

Icosul 1

Îngerească viaţă din copilărie ai petrecut în sfântă mănăstire şi ca un crin plin de mireasma Duhului Sfânt ai crescut sub îngrijirea stareţei Vriena. Pentru aceasta şi noi, nevrednicii, cinstind patimile sfânta ta viaţă, te lăudăm strigând aşa:
Bucură-te, că din fragedă copilărie pe Hristos ţi L-ai ales ca Mire;
Bucură-te, că de doi ani erai când ai intrat în mănăstire;
Bucură-te, că din copilărie Sfintele Scripuri le-ai învăţat;
Bucură-te, că din a lor citire, spre nevoinţa ta cea bună te-ai îmbărbătat;
Bucură-te, mieluşeaua care în duhovnicescul staul din fragedă vârstă ai intrat;
Bucură-te, că în livada duhovniceştilor nevoinţe, bună păşune ai aflat;
Bucură-te, că sufletul tău cu apa pustniceştilor lacrimi l-ai adăpat;
Bucură-te, că prin dragoste şi nevoinţe la ceruri ai alergat;
Bucură-te, că pentru dragostea cerescului tău Mire multe lacrimi ai vărsat;
Bucură-te, că prin sfintele nevoinţe, duhovniceşte ai înflorit;
Bucură-te, că floarea frumuseţii tale cu pustniceştile nevoinţe o ai veştejit;
Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!

Condacul 2

Văzând fericita stareţă Vreina că, prin darul lui Dumnezeu, cu duhovnicească înţelepciune iscusită erai şi cu firească frumuseţe forţe înfloreai, în taina inimii sale lui Dumnezeu, pentru buna ta aşezare, Îi strigai: ***Aliluia!***

Icosul 2

Înţelegând tu, prea înţeleaptă fecioară, că temelia vieţii creştine este dragostea lui Dumnezeu şi suferinţa cea pentru faptă bună, pe Dumnezeu din tot sufletul te-ai sârguit a-L iubi şi pentru lucrarea poruncilor Lui cu tot sufletul a te învoi, pentru care şi noi cu laude te cinstim:
Bucură-te, că pentru dragostea lui Hristos, Mirele tău, fecioria duhului şi a trupului cu mare sfinţenie le-ai păstrat;
Bucură-te, că prin înfrânare şi feciorie, îngerească petrecere ai urmat;
Bucură-te, că pe o scândură îngustă, deşi ostenită, te odihneai;
Bucură-te, că alteori, pământul gol în loc de pat îl aveai;
Bucură-te, că odată la două zile tu hrană primeai;
Bucură-te, că întru vegheri şi rugăciuni pururea zăboveai;
Bucură-te, căci cu pilda vieţii tale pe toate le întreceai;
Bucură-te, că pe Ieria cea de neam mare prin cuvintele tale ai luminat-o;
Bucură-te, căci cu toată familia ei s-a creştinat;
Bucură-te, căci ca luna printre stele în mijlocul soborului străluceai;
Bucură-te, căci cu lumina vieţii tale pe toate le luminai;
Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!

Condacul 3

Puterea Celui Preaînalt a întărit pavăza credinţei tale, prin care ai stins toate săgeţile cele înfocate şi pierzătoare ale mâniei şi ale poftei; iar prin darul lui Dumnezeu, strălucind înţelegerea sufletului tău, te-ai învăţat a-i cânta: ***Aliluia!***

Icosul 3

Având în cămara inimii tale pe Mirele Cuvântul, cu Dânsul, prin gânditoarea rugăciune a inimii, necontenit vorbeai şi, întărindu-te cu darul Lui, cu dor înfocat în calea poruncilor Lui alergai; pentru care, fericindu-te că de poruncile Lui ai flămânzit şi ai însetat, îţi cântăm:
Bucură-te, că din inimă iubind pe Hristos, spre mucenicie te-ai îmbărbătat;
Bucură-te, că sfaturile stareţei Vriena şi ale egumenei Tomaida în inimă le-ai păstrat;
Bucură-te, căci cu duhul arzând, spre mucenicie ai alergat;
Bucură-te, că pe bătrânele stareţe foarte le-ai bucurat;
Bucură-te, că auzind de venirea chinuitorilor, nu te-ai înspăimântat;
Bucură-te, că sosind chinuitorii în mănăstire, cu laţuri păzindu-te te-au legat;
Bucură-te, că scoţându-te din mănăstire, spre chinuire ai plecat;
Bucură-te, că de fericita ta stareţă până la un loc ai fost petrecută;

Bucură-te, căci cu ultimile ei sfaturi ai fost întărită;
Bucură-te, că la despărţire, blagoslovenie de la ea ai cerut;
Bucură-te, căci cu blagoslovenia şi cu rugăciunile ei, spre mucenicie ai pornit;
Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!

Condacul 4
Vifor de gânduri şi mare întristare au cuprins pe fericita stareţă Vriena la despărţirea de tine, fericită fecioară şi întorcându-se în mănăstire a căzut cu faţa la pământ în biserică, cu lacrimi şi cu durerea inimii rugând pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos să te întărească cu darul Său şi Să-ţi dea răbdare până la sfârşit spre a-l cânta Lui cu fecioarele cele înţelepte: ***Aliluia!***

Icosul 4
Auzind fericita stareţă Vriena că tu eşti dusă în privelişte înaintea chinuitorului Selin şi că nici momelile, nici îngrozirile şi nici primele chinuri nu te-au înspăimântat foarte s-a bucurat; iar noi cu lacrimi te cinstim aşa:
Bucură-te, căci cu lanţuri legată înaintea lui Selin ai stat;
Bucură-te, că toate muncile lui cele viclene le-ai defăimat;
Bucură-te, că în privelişte de haine ai fost dezbrăcată;
Bucură-te, căci cu toiege de către ostaşi, carnea trupului tău era sfărâmată;
Bucură-te, că peste rănile proaspete, cu foc arsă ai fost;
Bucură-te, că în văpaia focului fiind, chemai în ajutor pe Mirele tău, Hristos;
Bucură-te, căci cu darul Lui, spre mari chinuri te pregăteai;
Bucură-te, că având în inimă dragostea Lui, focul cel simţit în seamă, nu-l luai;
Bucură-te, că inima ta arzând de focul Duhului era cuprinsă;
Bucură-te, vlăstar cuvântător prin care Hristos S-a proslăvit;
Bucură-te, că Părintele ceresc prin tine S-a mărit;
Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!

Condacul 5
Stea prea luminoasă pe cerul Bisericii lui Hristos eşti, strălucind în cămara cerescului Mire, cu fecioarele cele înţelepte petrecând, şi cu toţi sfinţii şi îngerii Îl lauzi pe El, strigând: Aliluia!

Icosul 5
Văzând egumena Tomaida că tu, sfântă fecioară, erai târâtă şi băgată în văpaia focului spre a te arde de vie, şi nemaiputând suferi, de durerea inimii a căzut leşinată la pământ. Iar noi, nevrednicii, având înaintea ochilor noştri suferinţele tale, te lăudăm, zicând:
Bucură-te, că în para focului fiind, glasul cel disperat al Tomaidei l-ai auzit;
Bucură-te, că de a ei durere cu sufletul ai pătimit;
Bucură-te, că pe cei de faţă i-ai rugat să o ajute;
Bucură-te, că la a ta rugăminte, apă pe capul Tomaidei au vărsat;

Bucură-te, că în focul chinurilor fiind tu, dragoste de aproapele ai arătat;
Bucură-te, că pe povăţuitoarea ta cea întru Domnul nu ai uitat-o;
Bucură-te, că blestematul Selin, văzându-te nebiruită, spre mare furie s-a întors;
Bucură-te, că din a lui poruncă, spânzurată pe lemn ai fost;
Bucură-te, căci carnea ta strujită a fost până la os;
Bucură-te, că în acele amare munci ai cerut ajutor de sus;
Bucură-te, că mulţi nemaiputând suferi priveliştea chinurilor tale, de la acea privelişte s-au dus;
Bucură-te, că în acele munci, întrebată fiind de Selin, nu ai voit a-i da lui răspuns;
Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!

Condacul 6
Mărturisind prin tăcere vitejia cugetului tău, răbdai fericită fecioară Fevronia, cu dragoste izvodirile muncilor pentru Mirele tău cel ceresc şi în taina inimii tale îl lăudai pe El, strigând: ***Aliluia!***

Icosul 6
Strălucit-a în inima ta raza cea prea dulce a Duhului Sfânt cu care te-ai sprijinit a suferi cu veselie şi mângâiere muncile care urmau. Iar noi, nevrednicii, slăvind darul lui Dumnezeu care te întărea pe tine, sluga Sa cea înţeleaptă, te lăudăm, strigând aşa:
Bucură-te, că de la strujirea trupului, spre tăierea limbii pregătită te-ai arătat;
Bucură-te, că dezrădăcinarea dinţilor, cu inima tare ai răbdat;
Bucură-te, că după scoaterea dinţilor, sângele cel feciorelnic, ca un izvor din gura ta curgea;
Bucură-te, că dinţii cei frumoşi ca nişte mărgăritare erau semănaţi pe pământ;
Bucură-te, că după aceste chinuri, chinuitorul iarăşi spre închinarea de idoli te-a îndemnat;
Bucură-te, că iarăşi cu mare bărbăţie l-ai înfruntat;
Bucură-te, că pe el slugă a iadului l-ai numit;
Bucură-te, că asupra ta alte chinuri a rânduit;
Bucură-te, că sânii tăi cei feciorelnici a poruncit să fie tăiaţi;
Bucură-te, că după tăiere, ca doi struguri pe pământ erau aruncaţi;
Bucură-te, că pentru dragostea Mirelui tău, Hristos, ai suferit şi această greutate;
Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!

Condacul 7
Vrând cumplitul Selin să aducă dureri peste dureri feciorelnicului tău trup, a poruncit cu foc să ardă rănile cele sângerânde ale sânilor tăi. Iar tu, vitează fecioară, pe Cel nevăzut, care cu darul Său te întărea, îl lăudai din inimă, strigând: ***Aliluia!***

Icosul 7

Arătându-s-a întru tine, sfântă fecioară, puterea şi lucrarea darului Cel de sus, care inima ta o întărea în durerile cele nesuferite şi în chinuri; pentru care şi noi slăvind pe Hristos Dumnezeu şi pe tine, roaba Sa, cu evlavie şi cu umilinţă zicem aşa:
Bucură-te, că în toate chinurile tale, cu ochii la Mirele tău priveai;
Bucură-te, că în taina inimii tale, ajutorul Lui îl cereai;
Bucură-te, că El spre tine a căutat;
Bucură-te, căci cu al său dar, spre răbdare te-a îmbărbătat;
Bucură-te, că iarăşi Selin s-a tulburat ca un turbat;
Bucură-te, că iarăşi pentru tine ardere a poruncit;
Bucură-te, că şi de astă dată nebiruită ai rămas;
Bucură-te, că pentru Hristos, trupul iarăşi până la măruinţare l-au ars;
Bucură-te, că în această muncă, cruzimea lui Selin o ai defăimat;
Bucură-te, că rănile lui Hristos pe trupul tău le-ai purtat;
Bucură-te, că arderea trupului cu dar dumnezeiesc ai răbdat;
Bucură-te, că prin ardere, jertfă vie şi fără prihană Mirelui Hristos te aduceai;
Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!

Condacul 8

Văzând cuvioasele femei Tomaida şi Ieria marile chinuri pe care le răbdai, pe stareţa ta Vriena la mănăstire o au înştiinţat; iar fericita bătrână, auzind, cu lacrimi de bucurie pe Dumnezeu, cel ce te întărea, Îl lăuda, strigând: ***Aliluia!***

Icosul 8

Cu toată credinţa, cu durere de inimă şi cu multe lacrimi, se ruga fericita Vriena către Mântuitorul nostru Iisus Hristos ca să-ţi dea răbdare până la ceasul de sfârşit, în această a ta alergare spre cer; iar noi, aducându-ne aminte de suferinţele tale, cu umilinţă te lăudăm, zicând:
Bucură-te, că pentru mărturisirea dreptei credinţe pe roată spre chinuire legată ai fost;
Bucură-te, că şi întru aceste chinuri ai proslăvit pe Hristos;
Bucură-te, că după dezlegarea după roată, slăbind de multă durere, ai căzut la pământ;
Bucură-te, că prim-comitul şi Lisimah au privit la chinurile tale;
Bucură-te, că în taina inimii lor se tânguiau cu jale;
Bucură-te, că prin pătimirea ta, ei s-au întors la Hristos;
Bucură-te, că pătimirea ta multora a fost de folos;
Bucură-te, că prin chinurile tale, mulţi au cunoscut pe Dumnezeul cel adevărat;
Bucură-te, că mulţi pentru răbdarea ta pe Dumnezeu au lăudat;
Bucură-te, că blestematul Selin, biruit văzându-se, iarăşi spre alte munci s-a pornit;
Bucură-te, că iarăşi, prin darul lui Hristos, pe el l-ai biruit;

Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!

Condacul 9

Toată adunarea poporului care privea spre chinurile tale blestema cruzimea şi nebunia tiranului Selin; iar cei binecredincioşi pe Hristos Dumnezeu, care te întărea, în taina inimilor lor, îl lăudau, zicând: ***Aliluia!***

Icosul 9

Ritorisind cineva cu toată priceperea, nu va putea spune îndeajuns durerile şi suferinţele tale, fecioară, pe care cu dragoste le-ai răbdat pentru Mirele tău cel din ceruri; iar noi, neputincioşii, îndrăznim a aduce ţie aceste smerite cântări:
Bucură-te, că mâinile tale cu securea au fost tăiate;
Bucură-te, căci ca două mlădiţe la pământ erau aruncate;
Bucură-te, căci cu aceste mâini sfinţitele cărţi tu le ţineai;
Bucură-te, că acele sfinte mâini spre rugăciune adeseori le-ai ridicat;
Bucură-te, că acum, pentru dragostea lui Hristos jertfă vie le-ai dat;
Bucură-te, că tăindu-ţi mâinile, mintea şi inima spre cer le ridicai;
Bucură-te, că în aceste dureri ajutor de sus cereai;
Bucură-te, căci cu sete dumnezeiască dezlegarea de trup o doreai;
Bucură-te, că în cămara cea de Mire, de fecioarele cele înţelepte aşteptată erai;
Bucură-te, că tu, fericită fecioară, cu ochii inimii spre cer priveai;
Bucură-te, că după tăierea mâinilor, spre tăierea picioarelor pregătită erai;
Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!

Condacul 10

Vrând purtătorul de armă să taie piciorul cel drept, luând securea a lovit cu mare putere în gleznă însă nu a putut să-l taie; şi a doua oară lovind, nimic n-a sporit. Şi văzând acest lucru, a luat un lemn şi punându-l sub picior, a repezit cu furie securea şi abia l-a tăiat. Iar tu, sfântă fecioară, de mare durere din tot trupul te cutremurai şi cu inima zdrobită pe Hristos Îl lăudai, strigând: ***Aliluia!***

Icosul 10

Zid de diamant ai rămas, sfântă fecioară, în faţa tuturor durerilor celor mari şi amare, căci în inima ta odihneai prin credinţă, nădejde şi dragoste pe Hristos Dumnezeu, care te întărea a le răbda; pentru care te rugăm, auzi-ne şi pe noi, cei ce te lăudăm aşa:
Bucură-te, că tăindu-ţi-se piciorul tău cel drept şi pe cel stâng spre tăiere îl întindeai;
Bucură-te, că tăindu-ţi amândouă picioarele, de fericitul sfârşit te apropiai;
Bucură-te, că după tăierea sfintelor tale picioare şi mâini, în jalnică privelişte te aflai;
Bucură-te, că sângele tău cel feciorelnic curgând, pământul l-a adăpat;
Bucură-te, că sfântul tău sânge pe pământ se vedea închegat;

Bucură-te, că de pe feciorescul tău trup, ca de pe un arbore tânăr ramurile se vedeau tăiate;
Bucură-te, că sfintele părţi ale trupului tău pe pământ erau înşirate;
Bucură-te, căci cu sufletul tău cel sfânt, ca o pasăre din laţ, dezlegarea o doreai;
Bucură-te, căci clipa despărţirii de trup, cu bucurie o aşteptai;
Bucură-te, că acum în inimă şi în cap sufletul tău locuinţă îşi avea;
Bucură-te, că ultimile bătăi ale inimii tale, spre Iisus erau îndreptate;
Bucură-te, că ultimile tale cuvinte, de Dânsul erau ascultate;
Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!

Condacul 11
Împăratul cerului şi al pământului privind din cer la nevoinţele tale, sfântă fecioară, cu darul Său te întărea spre săvârşirea alergării tale. Iar tu, cu necurmata ta privire a inimii spre El căutând, îi cereai ajutorul strigând: ***Aliluia!***

Icosul 11
Făclie picioarelor tale a fost ţie Legea Domnului şi lumină cărărilor tale celor cereşti. Pentru aceasta, prin darul Celui ce te-a ales şi te-a chemat, te-ai făcut făclie mult luminoasă în sfeşnicul Bisericii lui Hristos pentru care auzi şi de la noi acestea:
Bucură-te, că prin vitejia cea duhovnicească pe nelegiuitul Selin l-ai ruşinat;
Bucură-te, că el, văzându-se biruit, hotărâre de moarte asupra ta a dat;
Bucură-te, că din porunca lui, ostaşii, sfântul tău cap l-au tăiat;
Bucură-te, că alergarea spre cer acum s-a terminat;
Bucură-te, că acum fericitul tău suflet spre cer a zburat;
Bucură-te, că Sfintele Puteri cu bucurie l-au întâmpinat;
Bucură-te, că la cămara veşnicului tău Mire ai fost dusă;
Bucură-te, că acum cununa muceniciei şi a fecioriei ai primit de la mirele tău, Hristos;
Bucură-te, că în hora fecioarelor, acolo veşnic ai dănţuit;
Bucură-te, că după învierea cea de obşte, plată desăvârşită pentru nevoinţele tale vei primi;
Bucură-te, că prin sfârşitul tău cel mucenicesc, prea fericita ta stareţă Vriena foarte s-a bucurat;
Bucură-te, că fericitele tale moaşte cu cinste aducându-le, în mănăstire le-a îngropat;
Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!

Condacul 12
Vrând blestematul Selin după a ta ucidere să prânzească, s-a dus la palatul său şi a fost cuprins deodată de o spaimă aşa de mare rămânând mut, şi-a ieşit din minte, şi-a lovit capul tare de un stâlp şi, căzând pe pământ, rău a pierit. Iar

poporul cel binecredincios, auzind aceasta, slavă mare a dat lui Dumnezeu pentru dreapta Sa izbăvire, zicând: ***Aliluia!***

Icosul 12

Cântare de laudă şi de mulţumire lui Dumnezeu au cântat toate monahiile şi surorile sfintei mănăstiri la înmormântarea sfântului tău trup. Pentru aceasta te rugăm, auzi-ne şi pe noi, nevrednicii, care te lăudăm, zicând:
Bucură-te, că de la mormântul tău tămăduiri de boli se dădeau;
Bucură-te, că mulţi dintre păgâni, văzând aceste minuni şi crezând în Hristos, se botezau;
Bucură-te, că lăsând şi deşertăciunile cele lumeşti, viaţa monahicească au îmbrăţişat;
Bucură-te, că după a ta săvârşire, pe vieţuitoarele acestei mănăstiri le cercetai;
Bucură-te, că la priveghile cele de toată noaptea, în mijlocul lor te arătai;
Bucură-te, că trei ceasuri împreună cu ele la soborniceasca slavoslovie petreceai;
Bucură-te, că la arătarea ta te veseleai;
Bucură-te, că feciorescul şi slăvitul tău trup din mănăstire nu a voit să fie luat;
Bucură-te, că preasfinţitul episcop, spre mângâiere, un singur dinte i s-a dat;
Bucură-te, că acel sfinţit dinte al tău, cu mare cinste în biserica cea nouă şi l-a aşezat;
Bucură-te, că prin acest fecioresc dinte, multe minuni s-au arătat;
Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!

Condacul 13 *(de trei ori)*

O, prea înţeleaptă şi Sfântă mare muceniţă a lui Hristos, Fevronia, primeşte de la noi nevrednicii şi păcătoşii, aceste smerite cuvinte spre lauda sfintelor tale nevoinţe şi fii mijlocitoare către Preamilostivul Dumnezeu la ceasul sfârşitului nostru şi în ziua Judecăţii de apoi; ca, fiind noi miluiţi prin sfintele tale rugăciuni, să cântăm şi noi împreună cu tine slavă lui Dumnezeu: Aliluia!

Apoi se zice iarăşi:

Icosul 1

Îngerească viaţă din copilărie ai petrecut în sfântă mănăstire şi ca un crin plin de mireasma Duhului Sfânt ai crescut sub îngrijirea stareţei Vriena. Pentru aceasta şi noi, nevrednicii, cinstind patimile sfânta ta viaţă, te lăudăm strigând aşa:
Bucură-te, că din fragedă copilărie pe Hristos ţi L-ai ales ca Mire;
Bucură-te, că de doi ani erai când ai intrat în mănăstire;
Bucură-te, că din copilărie Sfintele Scripuri le-ai învăţat;
Bucură-te, că din a lor citire, spre nevoinţa ta cea bună te-ai îmbărbătat;
Bucură-te, mieluşeaua care în duhovnicescul staul din fragedă vârstă ai intrat;

Bucură-te, că în livada duhovniceştilor nevoinţe, bună păşune ai aflat;
Bucură-te, că sufletul tău cu apa pustniceştilor lacrimi l-ai adăpat;
Bucură-te, că prin dragoste şi nevoinţe la ceruri ai alergat;
Bucură-te, că pentru dragostea cerescului tău Mire multe lacrimi ai vărsat;
Bucură-te, că prin sfintele nevoinţe, duhovniceşte ai înflorit;
Bucură-te, că floarea frumuseţii tale cu pustniceştile nevoinţe o ai veştejit;
Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!

Condacul 1

Adunaţi-vă iubitorii de mucenici, din Biserica dreptmăritoare, la pomenirea mult pătimitoarei marii muceniţe Fevronia, cu credinţă şi cu evlavie să cerem ajutorul sfintelor ei rugăciuni şi cu duhovnicească dragoste din suflet să-i strigăm: ***Bucură-te, prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!***

Rugăciune

O, Sfântă slăvită mare muceniţă a lui Hristos, Fevronia, auzi-ne pe noi, păcătoşii şi smeriţii, care alergăm cu credinţă şi cu evlavie către ajutorul sfintelor tale rugăciuni; nu ne lăsa pe noi, nevrednicii, care înotăm în valurile tulburi ale veacului de acum.

Sfântă mare muceniţă, pleacă genunchii tăi cei duhovniceşti către Dulcele Iisus, Mirele tău Cel dorit, în a cărui cămară acum te veseleşti şi roagă-l pe El, cu dragostea aceea cu care îl rugai în sfintele tale nevoinţe, să ne trimită şi nouă,

celor săraci şi neputincioşi, mila şi harul Său, spre ajutor în scârbele şi ispitele noastre, care de pretutindeni ne necăjesc pe noi. Fii mijlocitoare către Preasfânta şi de viaţa cea îngerească pe care ai avut-o pe pământ.

Credem că la orice mijlocire vei fi ascultată de Preabunul Dumnezeu, căci şi tu ai plăcut Lui şi ai păzit cu mare sfinţenie poruncile Lui. Şi pentru dragostea Lui ţi-ai pus sufletul tău şi te-ai adus pe tine jertfă vie, neprihănită şi cuvântătoare.

Deci, ca o slugă bună şi prea înţeleaptă, multă îndrăzneală având către Stăpânul şi Dumnezeul nostru îmblânzeşte-L pe El, ca nu cu a Sa dreaptă mânie să ne pedepsească pe noi, care în toate zilele şi ceasurile îl supărăm cu păcatele noastre, ci cu al Său dar şi cu a Sa îndurare să ne ajute nouă să facem voia Lui, spre a scăpa de veşnicile munci şi a intra întru fericirea şi veselia cea nemărginită.

Amin.

***

Pe vremea păgânului împărat Diocleţian, era în Roma un eparh cu numele Antim. Acela avea un fiu, anume, Lisimah, pe care îl logodise cu o fecioară frumoasă a unui senator, care se numea Prosfor. Acel eparh, îmbolnăvindu-se de moarte, a chemat pe un frate al său, anume Selin, şi i-a zis: *"Iubitul meu frate, eu o să mă duc din viaţa omenească şi îţi încredinţez pe Lisimah, fiul meu; tu să-i fii tată în locul meu, iar el să-ţi fie fiu; deci, să grăbeşti după sfârşitul meu, să-i faci nuntă cu mireasa cu care l-am logodit, fiica lui Prosfor".*

Antim poruncind astfel, după trei zile s-a sfârşit. După aceea, împăratul Diocleţian a chemat pe Lisimah, fiul lui Antim, la el şi pe Selin, unchiul lui, şi, luându-i de o parte, a zis către Lisimah: *"O, tinere, eu, aducându-mi aminte de dragostea tatălui tău, am voit să te pun eparh în locul lui; dar de vreme ce am auzit că iubeşti credinţa creştinească, am lăsat acest gând, aşteptând până ce mă voi încredinţa dacă este adevărat sau nu ceea ce se vorbeşte despre tine. Deci, acum voiesc să te trimit în părţile Răsăritului, ca să pierzi credinţa creştinească; iar când te vei întoarce, vei lua de la noi cinstea de eparh".* Lisimah, auzind aceasta, n-a îndrăznit să răspundă nimic împăratului, pentru că era tânăr, având numai douăzeci de ani.

Dar Selin, unchiul lui, căzând la picioarele împăratului, a zis: *"Mă rog măriei tale să-i dai voie lui Lisimah să mai stea câteva zile aici ca să-şi săvârşească nunta, iar după nuntă mă voi duce şi eu cu dânsul şi vom face tot ceea ce porunceşte stăpânirea ta".*

Împăratul a zis către ei: *"Duceţi-vă mai întâi în calea în care v-am poruncit şi pierdeţi pe creştini, iar după ce veţi rândui bine toate, vă veţi întoarce aici şi atunci vă voi ajuta şi eu a dănţui la nuntă".*

Ei, auzind aceasta, n-au mai îndrăznit să-l cheme a doua oară, ci s-au supus voinţei lui. Apoi, luând poruncile lui şi cu mulţime de ostaşi, s-au dus spre răsărit. Lisimah a luat cu el pe un bărbat oarecare cu numele Prim, care îi era şi rudenie, fiul surorii maicii sale, şi a voit să încredinţeze acelui Prim purtarea de grijă a oastei.

Deci, mergând spre Răsărit şi ajungând în părţile Mesopotamiei, în oraşul ce se numea Palmira, au pierdut cu diferite pedepse pe creştinii care erau acolo. Pe unii i-au aruncat în foc, pe alţii i-au dat la fiare, iar pe alţii i-au tăiat cu sabia şi trupurile cele muceniceşti le-au aruncat câinilor spre mâncare; pentru că Selin, unchiul lui Lisimah, era foarte sălbatic şi fără de omenie.

De aceea, frica cuprinsese toate părţile Răsăritului, pentru sălbăticia nemilostivului Selin; dar lui ***Lisimah*** îi era foarte milă de creştini, deoarece maica lui fusese creştină şi el învăţase de la dânsa cunoştinţa lui Hristos. El a chemat într-o noapte pe rudenia sa, comitul Prim, şi a zis către dânsul: ***"Prime, prea cinstitule bărbat, tu ştii că tatăl meu era elin cu credinţa şi în acea credinţă s-a sfârşit, însă maica mea a adormit în creştinătate. Ea, în viaţa ei, s-a sârguit foarte mult să fiu şi eu creştin, dar, de frica împăratului şi de teama tatălui meu, n-a putut face aceasta; însă am poruncă de la dânsa să nu ucid nici un creştin, ci mai ales să mă sârguiesc să fiu prieten lui Hristos. Acum văd pe creştini foarte munciţi şi ucişi de pierzătorul Selin, unchiul meu, de care lucru sufletul meu pătimeşte foarte mult. Deci, voiesc să-i miluiesc în taină şi pe cei ţinuţi în legături să-i eliberez să fugă şi să se ascundă unde vor putea".***

Comitul s-a învoit cu dânsul şi au întărit între dânşii sfatul acesta, ca să cruţe pe creştini. Astfel, unde auzeau de biserici şi de mănăstiri creştineşti, trimiteau în taină şi îi înştiinţau de venirea muncitorului, sfătuindu-i să se ascundă. Unor ostaşi ce erau de un gând cu ei, comitul le-a poruncit să nu prindă pe creştini şi să-i aducă la muncire, ci mai ales celor prinşi să le dea drumul.

Petrecând ei în Palmira multă vreme, după muncirea multor creştini, au voit să se ducă în Sivapol, care se afla în hotarele asirienilor şi care era rânduită sub stăpânirea Romei. Într-acea cetate era o mănăstire de femei, care avea cincizeci de pustnice. Între ele era o egumenă, cu numele Vriena, ucenіţă a fericitei Platonida, diaconiţă şi egumenă, a cărei rânduială şi canon l-a păzit bine până la sfârşitul vieţii sale. Iată care era rânduiala Platonidei în mănăstirea aceea: În ziua de vineri, nici una din surori nu avea voie să lucreze vreun lucru de mână, ci

toate se adunau în biserică, şi de dimineaţa până seara, o parte se îndeletnicea cu rugăciunile, iar altă învăţa citirea cărţilor sfinte. Deci, mai întâi diaconiţa Platonida singură ţinea o carte în mâini şi citea surorilor cuvinte insuflate de Dumnezeu, până la ceasul al treilea, apoi dădea cartea în mâinile Vrienei să o citească până seara.

Astfel, Vriena, luând egumenia, după sfârşitul povăţuitoarei sale, urma întru toate bunătăţile ei. La acea egumenă, erau două fecioare crescute de dânsa şi povăţuite la viaţa monahicească. Numele uneia era Procla, iar al celeilalte Fevronia.

Procla avea douăzeci şi cinci de ani de la naşterea sa, iar Fevronia douăzeci şi era nepoata Vrienei, adică fiica fratelui său. Ea era atât de frumoasă, încât nici zugravul n-ar fi putut să zugrăvească frumuseţea feţii ei cea înflorită.

Vriena, văzând o frumuseţe ca aceea a Fevroniei, se îngrijea foarte mult de dânsa cum s-o păzească în întreaga înţelepciune şi nevătămată de amăgirile lumii acesteia. Şi, fiindcă toate surorile în toate zilele primeau numai odată puţină hrană şi aceea spre seară, ea poruncise Fevroniei să postească până în ziua cealaltă, adică să ţină o zi întreagă fără să mănânce; şi numai în ziua cealaltă spre seară să guste puţin; voind ca astfel să-i veştejească floarea tinereţii. Dar şi ***Fevronia singură voia să se înfrâneze pe sine. Ea se îndeletnicea la atâta postire şi înfrânare, încât niciodată nu mâncase pâine să se sature, ci totdeauna se lupta cu foamea şi cu setea; şi astfel îşi obosea trupul cu multe nevoinţe şi osteneli, primind numai puţin somn. Patul ei era o scândură goală fără aşternut, în lungime de trei coţi, iar în lăţime de o palmă şi jumătate.***

Deci, pe acea scândură şi uneori şi pe pământul gol îşi pleca mult ostenitul său trup pentru puţină odihnă. Dar diavolul de câte ori voia să o ispitească în vis prin nălucirile lui, ea îndată se scula, se arunca la pământ în chipul Crucii şi cu multe lacrimi se ruga înaintea lui Dumnezeu, ca să gonească de la dânsa pe ispititor; apoi lua o carte, cu dinadinsul Sfintele Scripturi şi astfel se îndulcea duhovniceşte dintr-însele. ***Ea era foarte iubitoare de învăţătură şi isteaţă la minte, lucru de care Vriena se mira foarte mult.***

Deci, în ziua de vineri, când toate surorile se adunaseră în biserică, egumena Vriena a poruncit Fevroniei să citească la surori cuvintele cele de Dumnezeu insuflate. Dar, de vreme ce vinerea veneau la dânsele în biserică şi femei de neam bun ca să se îndulcească de învăţăturile cele duhovniceşti, Vriena a poruncit Fe-vroniei să citească de după o perdea, ca femeile mireneşti să nu vadă chipul şi podoabele pe care nu le văzuseră nimeni niciodată. ***Vestea despre fericita Fevronia se răspândise în toată cetatea şi era lăudată învăţătura ei***

cea folositoare şi podoaba feţii ei. Asemenea era lăudat şi obiceiul ei cel bun, fiindcă era blândă, înţeleaptă şi împodobită cu toate faptele bune, având smerita cugetare.

Auzind de dânsa o femeie oarecare, care era de neam de senator, cu numele Ieria, s-a îndemnat cu mare dorinţă să vadă pe Fevronia şi să vorbească cu dânsa. Acea femeie, Ieria, era cu credinţa elină, tânără de ani, văduvă, care numai şapte luni trăise cu bărbatul ei şi, rămânând văduvă, petrecea în casa părinţilor săi, care se ţineau şi ei de păgânătatea cea elinească. Deci, venind Ieria la mănăstire şi, cu smerenie, spunându-şi dorinţa sa egumenei Vriena, aceasta când a ieşit înaintea ei, Ieria a căzut la picioarele ei şi, apucând-o, o rugă pe dânsa, zicând: *"Te jur cu Dumnezeu, Care a făcut cerul şi pământul, să nu te scârbeşti de mine, păgâna, care până acum am fost batjocura diavolilor. Nu mă lipsi pe mine de învăţătura şi de vorba surorii voastre Fevronia, ca prin voi să mă povăţuiesc pe calea mântuirii şi să aflu pe Hristos, adevăratul Dumnezeu şi ceea ce s-a pregătit creştinilor. Izbăveşte-mă de deşertăciunile veacului acesta şi de necurata slujire de idoli. Părinţii mei voiesc ca, prin a doua nuntă, să mă împărtăşesc, iar eu doresc să-mi petrec viaţa după învăţătura Fevroniei şi după vorba ei cea folositoare de suflet; pentru că este destul timp de când am petrecut în neştiinţă şi în necurăţie".*

Acestea grăindu-le Ieria, cu lacrimi uda picioarele egumenei Vriena, pornind-o pe ea spre milostivire. Atunci Vriena a grăit către dânsa: ***"Doamnă Ierio, Dumnezeu ştie că de la doi ani am luat în mâinile mele în mănăstirea aceasta pe Fevronia fecioară şi iată acum sunt optsprezece ani de când petrece în mănăstire fără să fi văzut până acum chip bărbătesc, nici feţe de femei mirene, nici haine, nici podoabe, nici orice alt lucru mirenesc; nici maica ei n-a putut să o vadă pe ea până acum, măcar că de multe ori m-a rugat cu lacrimi ca s-o las s-o vadă şi să vorbească cu dânsa, dar eu n-am voit deloc. Însă, văzând osârdia şi dragostea ta către Dumnezeu şi nădăjduindu-mă de mântuirea ta, te voi duce la dânsa, însă numai hainele tale mireneşti să le schimbi şi să te îmbraci în cele călugăreşti".***

Atunci Ieria făcând aceasta cu bucurie, Vriena a luat-o şi a dus-o la Fevronia. ***Fevronia, văzând-o pe ea în îmbrăcăminte călugărească, socotea că a venit la dânsele vreo călugăriţă străină şi s-a închinat până la pământ şi, cuprinzând-o cu braţele, a sărutat-o în Hristos.***

După aceea Vriena le-a poruncit să stea amândouă şi să se îndeletnicească în învăţătura Sfintelor cărţi. Deci, Fevronia, luând cărţile, citea surorii celei noi; şi atât de mult s-a umilit Ieria de învăţătura Fevroniei, încât toată noaptea a petrecut-o fără somn; pentru că amândouă nedormind, se sârguiau în cuvântul lui Dumnezeu;

Fevronia citea, iar Ieria asculta. Atâtea lacrimi a vărsat Ieria, încât şi pământul s-a udat de lacrimile ei, deoarece, fiind elină, nu auzise niciodată astfel de cuvinte folositoare. Când s-a luminat de ziuă, Vriena abia a putut să înduplece pe Ieria să se ducă acasă la părinţii săi; deci, sărutând cu lacrimi pe Fevronia şi pe egumenă, s-a dus la casa sa.

După aceea Fevronia a întrebat pe Tomaida, care era a doua după egumenă, zicând: "Rogu-mă ţie, doamna şi maica mea, spune-mi cine a fost acea soră străină, care a vărsat atâtea lacrimi, ca şi cum niciodată n-ar fi auzit dumnezeieştile Scripturi?"
Atunci Tomaida a grăit către Fevronia: "Oare nu ştii cu cine ai grăit?"

Fevronia a răspuns: "Cum aş fi putut cunoaşte pe acea soră străină, eu, care niciodată nu am văzut-o?"

Tomaida i-a zis ei: "Aceasta este jupâneasa Ieria".

Fevronia a zis: "Pentru ce nu mi-aţi spus şi mie? Pentru că eu am vorbit cu dânsa ca şi cu o soră".

Ea a răspuns: "Aşa a poruncit egumena, doamna noastră".

Atunci Fevronia a tăcut şi în taina inimii sale se ruga lui Dumnezeu pentru Ieria, ca s-o însoţească pe dânsa la calea cea adevărată şi să o numere în turma cea aleasă.

Deci, Ieria mergând la casa sa, a spus părinţilor ei toate câte auzise şi învăţase de la Fevronia în mănăstire, *rugându-i să lase rătăcirea elinească şi să cunoască şi ei pe Unul adevăratul Dumnezeu, Care este Iisus Hristos. Ei, ascultând sfatul cel folositor de suflet al fiicei lor cea cu bună înţelegere, au crezut în Hristos; iar după aceea au primit şi Sfântul Botez cu toţi ai casei lor.* Astfel le-a ajutat la mântuirea lor învăţătura Fevroniei şi rugăciunile ei cele sfinte.

După câtva timp, fericita Fevronia s-a îmbolnăvit, iar Ieria, venind, şedea lângă dânsa şi-i ajuta ei. Tot într-acel timp a sosit înştiinţare în cetate, cum că Selin şi Lisimah se apropie de cetate, ca să muncească pe cei ce cred în Hristos. Atunci mulţi din cei ce erau în cetate, preoţi şi clerici, lăsând toate, fugeau să se ascundă pe unde puteau; până şi episcopul acelei cetăţi, plecând din cetate de frica muncitorului, s-a ascuns.

Deci, aflând despre aceasta, călugăriţele mănăstirii Vrienei au mers la egumena lor şi i-au zis: *"Doamnă şi maică, ce vom face? Iată fiarele acelea de păgâni şi*

muncitori se apropie de cetate şi toţi credincioşii creştini au fugit, temându-se de munci".

Atunci Vriena le-a zis lor: "Ce socotiţi şi ce voiţi să facem?"
Iar ele au răspuns: *"Să ne porunceşti ca şi noi să ne ascundem puţin, ca să ne mântuim sufletele noastre".*

La acestea, Vriena le-a grăit lor: "Încă n-aţi văzut războiul şi acum vă gândiţi la fugă? Încă n-a sosit lupta nevoinţelor şi iată vă arătaţi biruite? Nu, fiicelor! Vă rog pe voi să nu faceţi aceasta; ci să stăm să ne nevoim şi să murim pentru Hristos, Cel ce a murit pentru noi, ca astfel să trăim cu Dânsul în veci".

Aceasta auzind, surorile au tăcut. Iar a doua zi, una din surori, cu numele Eteria, a zis către celelalte surori: *"Ştiu eu că stăpâna noastră pentru Fevronia nu ne lasă pe noi să ieşim de aici şi să ne ascundem; pentru că voieşte, după cum mi se pare, ca numai pentru Fevronia să ne piardă pe noi toate. Iată ce vă grăiesc vouă: Să mergem la dânsa şi eu singură voi spune pentru voi toate, cele ce se cade să facă".*

Auzind aceasta surorile, unele se învoiau la sfatul ei, iar altele se împotriveau. Mai pe urmă, învoindu-se toate, au mers la egumenă, care, cunoscând sfatul Eteriei, a zis către dânsa: ***"Ce voieşti, soro?"***

Dânsa a răspuns: *"Ne rugăm să ne porunceşti să fugim de primejdia ce ne împre-soară, că doară nu suntem mai bune decât episcopul, decât preoţii şi decât tot clerul bisericesc. Încă se cuvine ţie, maică, să-ţi aduci aminte că între noi sunt unele fecioare tinere, de care trebuie să ne temem ca nu cumva, răpindu-se de ostaşii păgâni, să-şi piardă fecioria lor şi astfel să se lipsească de plata lor de la Dumnezeu. Încă şi de aceasta ne temem, ca nu cumva şi noi, neputând suferi muncile cele cumplite, să jertfim idolilor şi să ne pierdem sufletele noastre. Deci, de voieşti, porunceşte-ne să luăm cu noi pe fecioara Fevronia, bolnavă cum este şi, ieşind de aici, să ne ascundem".*

Fevronia, auzind acestea, a zis: "Viu este Hristosul meu, Căruia m-am făcut mireasă şi spre Care mi-am aruncat sufletul meu; deci, nu voi ieşi din locul acesta, ci aici voiesc să mor şi să fiu îngropată!"

Atunci Vriena, întorcându-se spre Eteria, i-a zis: "Vezi ce faci şi cu ce fel de sfat tulburi pe surori? Tu vei vedea, iar eu sunt nevinovată".

Apoi şi către celelalte surori, a zis: "Fiecare din voi să-şi aleagă ceea ce voieşte şi ceea ce crede că-i este de folos!"

Atunci toate surorile, fiind silite de frica muncitorilor care veneau, au sărutat pe egumena Vriena şi pe Fevronia şi, bătându-şi piepturile cu multă plângere şi tânguire, au ieşit din mănăstire.

Iar Procla, cea de o vârstă şi împreună ucenită cu Fevronia, cuprinzându-i grumajii ei, o săruta plângând şi zicând: *"Roagă-te pentru mine, sora şi doamna mea!"*

Dar Fevronia, ţinând-o de mână, n-o lăsa să se ducă din mănăstire şi-i zicea: "Teme-te de Dumnezeu, sora mea Procla şi măcar tu nu ne lăsa pe noi! Nu mă vezi că sunt bolnavă şi că-mi aştept moartea? Doamna noastră nu va putea singură să mă îngroape; deci, rămâi aici ca să slujeşti la îngroparea mea".

Atunci Procla a zis: *"Nu te voi lăsa, sora mea, ci voi rămâne aici precum porunceşti".*

După ce s-a înserat, Procla şi-a schimbat cuvântul şi în taină a ieşit din mănăstire. Tomaida, cea mai sus pomenită, care era acolo după egumenă, nu s-a dus cu surorile, ci a rămas în mănăstire cu Vriena.

Egumena Vriena, văzând golirea şi pustiirea mănăstirii, pentru supărarea ce le împresurase, a intrat în biserică şi s-a aruncat la pământ, strigând şi tânguindu-se cu amar; iar ***Tomaida*** îi potolea tânguirea ei, zicându-i: ***"Încetează, maică, căci Dumnezeu este puternic, ca după supărare şi întristare să facă bucurie şi izbândire, ca şi noi să putem să răbdăm năvălirile. Pentru că, cine a crezut Domnului şi s-a înşelat? Sau cine a petrecut în frica Lui şi s-a ruşinat, sau s-a defăimat de El?"***

Vriena a răspuns: "Da, doamna mea Tomaida, aşa este; dar ce voi face cu Fevronia? Unde o voi ascunde şi o voi păzi? Şi cu ce ochi voi putea să privesc, când o voi vedea răpită de barbari ca o robită?"

Tomaida a zis: "Cel ce a putut să ridice pe cei morţi, Acela este puternic ca şi pe Fevronia s-o păzească şi s-o ţină nevătămată de barbari. Deci, mă rog ţie, doamna şi maica mea, încetează cu plângerea şi cu tânguirea şi să mergem la Fevronia, care zace de boală, s-o întărim şi s-o mângâiem!"

Mergând ele la Fevronia, îndată Vriena s-a tânguit cu amar, iar Fevronia, privind spre Tomaida, a întrebat-o: ***"Pentru ce stăpâna mea, Vriena, se tânguieşte aşa?"***

Tomaida i-a răspuns, zicând: "Pentru tine este această tânguire de maică, căci eşti tânără şi frumoasă! Vor veni muncitorii şi ne vor aduce necaz. Deci,

pe noi îndată ne vor ucide, ca pe nişte bătrâne, iar pe tine, cea tânără şi frumoasă la faţă, te vor ţine spre batjocoră şi ne este teamă ca nu cumva, prin înşelare ori prin silire, să-ţi pierzi fecioria ta şi astfel te vor lipsi de cămara Mirelui ceresc".
Fevronia a zis: "Vă rog pe voi, rugaţi-vă Domnului pentru mine, ca să caute spre smerenia mea, să-mi întărească neputinţa şi să-mi dea răbdare, ca şi tuturor robilor Săi, care L-au iubit cu adevărat".

Tomaida a zis către dânsa: "Fiică Fevronia, iată este vremea nevoinţelor. De vor începe păgânii muncitori a te momi cu cuvinte înşelătoare, cu aur, cu argint, cu haine de mult preţ şi cu orice fel de înşelăciuni ale acestei lumi, vezi să nu te supui lor; căci îţi vei pierde plata ostenelilor celor mai dinainte. Vezi să nu fii de râs diavolului şi să te faci batjocură idolilor. Ia aminte că nimic nu este mai cinstit decât fecioria şi mare este plata ei; pentru că Mirele fecioriei este fără de moarte şi dăruieşte nemurire celor ce-L iubesc. Sârguieşte-te, doamna mea Fevronia, să-L vezi pe Acela spre Care ţi-ai pus sufletul tău. Păzeşte-te, fiica mea, să nu te lepezi de Sfântul Botez şi de făgăduinţa călugărească, pentru că Hristos se va arăta înfricoşat în ziua aceea, când va şedea pe scaunul slavei sale, ca să judece pe toţi şi să răsplătească fiecăruia după faptele lui".

Fevronia, auzind acestea, se întărea cu duhul şi se pregătea cu vitejie contra diavolului. Deci, a zis către Tomaida: *"Bine ai făcut, doamna mea, că întărind astfel pe roaba ta, ai făcut mai viteaz sufletul meu. Însă să ştii cu adevărat, că de n-aş fi avut voinţă să mor pentru Hristos, Mirele meu, apoi aş fi fugit şi eu cu celelalte surori, ca să mă ascund de nevoinţa cea mucenicească. Dar, de vreme ce iubesc pe Acela Căruia mi-am logodit sufletul şi trupul, îndrăznesc să merg pe calea muceniciei, doar mă va arăta pe mine vrednică ca să pătimesc şi să mor pentru numele Lui".*

Vriena, auzind aceste cuvinte ale ei, a zis către dânsa: "Fiica mea, Fevronia, adu-ţi aminte de ostenelile mele şi de grija ce am avut-o pentru tine. Adu-ţi aminte, că de la vârsta de doi ani te-am luat de la maica ta în mâinile mele şi până astăzi nimeni din mireni n-a văzut faţa ta. Adu-ţi aminte cum te-am păzit până acum, ca pe lumina ochilor; iar acum nu ştiu ce să fac şi cum să te păzesc, fiica mea? Caută să nu-mi necăjeşti bătrâneţile mele şi să nu defaimi ostenelile mele ce le-am făcut pentru tine. Adu-ţi aminte de răbdătorii de chinuri, care mai înainte de tine au pătimit pentru Hristos cu tărie şi cu slavă şi au luat de la El cununa biruinţei, nu numai bărbaţi, ci şi femei şi copii. Adu-ţi aminte de Livia şi de Leonida, cele două surori, cu câtă bărbăţie şi-au pus sufletele lor pentru Domnul. Liviei, tăindu-i-se capul cu sabia, iar Leonida a fost aruncată în foc. Astfel amândouă au intrat în cămara Mirelui cel ceresc. Adu-ţi aminte de Eutropia, copila cea de doisprezece ani, care a

fost muncită cu maica sa. Au nu te minunezi tu de ascultarea şi de răbdarea ei, când judecătorul a dezlegat-o din legături şi voia s-o îngrozească cu săgeţile ca s-o ia la fugă? Dar ea, ascultând pe maica sa care zicea către dânsa: "Fiica mea, Eutropia, nu fugi!", a stat cu bărbăţie ca un stâlp neclintit, până ce a fost săgetată cu săgeţile până la moarte şi, dându-şi sufletul în mâinile Domnului său, a căzut cu trupul la pământ. Astfel ea n-a călcat poruncile maicii sale până la sfârşitul ei. Cu toate că această fecioară era proastă, neînvăţată, iar tu, însuţi ai învăţat dumnezeieştile Scripturi şi ai fost şi altora învăţătoare. Deci, socoteşte cu câtă bărbăţie se cade ţie să stai pentru Domnul, tău". Vorbind între ele acestea şi altele multe ca acestea, a trecut noaptea.

Când răsărea soarele, s-a auzit în cetate un glas de tulburare şi de gâlceavă; pentru că Selin şi Lisimah intraseră cu ostaşii în oraş şi mulţi creştini au fost prinşi de ostaşi şi au fost aruncaţi în temniţă. Unul din elini a spus lui Selin despre acea mănăstire de fecioare; iar el îndată a trimis ostaşi ca să prindă pe toate monahiile.

Ostaşii, ducându-se, au înconjurat mănăstirea şi, spărgând uşile cu securile, au intrat înăuntru ca nişte fiare sălbatice şi, prinzind pe Vriena, voiau s-o ucidă cu sabia. ***Fevronia, văzând primejdia care le cuprinsese, s-a aruncat la picioarele soldaţilor, strigând către dânşii: "Vă jur pe Dumnezeul care este în cer, să mă ucideţi pe mine mai înainte, ca să nu văd moartea stăpânei mele".***

Pe când Fevronia grăia acestea, a sosit acolo comitul care se numea Prim şi mâniindu-se pe ostaşi, i-a gonit din mănăstire şi a zis către Vriena: *"Unde sunt celelalte călugăriţe care au fost în această mănăstire?*

Vriena a răspuns: "Toate au fugit de frica voastră".

Comitul a zis: *"Aţi fi făcut bine dacă fugeaţi şi voi, însă şi acum aveţi voie să fugiţi, oriunde voiţi, că mi-e milă de voi".* Zicând aceasta, a ieşit din mănăstire, luând şi pe ostaşi cu el şi s-a dus în divan la Lisimah, care, văzându-l, l-a întrebat: *"Adevărat este oare ceea ce am auzit de mănăstirea aceea?"*

Comitul a răspuns: *"Adevărat".*

Apoi, luând pe Lisimah de o parte, i-a spus: *"Toate călugăriţele care au fost în mănăstire au fugit şi n-am găsit decât numai două bătrâne şi una tânără; însă am să-ţi spun un lucru străin şi minunat, care l-am văzut în mănăstirea aceea. Am văzut pe acea călugăriţă tânără că avea o faţă atât de frumoasă, încât n-am mai văzut nici o femeie până acum! Dumnezeu ştie că este adevărat ceea ce-ţi*

spun. Am văzut-o pe aceea şi m-a mirat de cuviinţa ei; şi de n-ar fi fost săracă şi scăpătată, cu adevărat aş fi zis că este vrednică ţie femeie, stăpânul meu".

Lisimah a răspuns la aceasta: *"Dacă nu voiesc să calc poruncile maicii mele, adică să nu vărs sângele cel creştinesc, ci mai ales să-l apăr; apoi cum aş putea să fiu vrăjmaş mireselor lui Hristos? Nu voi face aceasta nicidecum. Însă te rog pe tine, domnul meu, să le scoţi din mănăstire şi să le păzeşti undeva, ca să nu cadă în mâinile cele muncitoare a lui Selin, unchiul meu".*

Vorbind acestea între ei, unul din cei mai răi ostaşi care fusese în mănăstire, auzind ceea ce a vorbit comitul cu Lisimah, a alergat la Selin muncitorul şi i-a spus că în mănăstirea de călugăriţe a găsit o fecioară foarte frumoasă, pe care comitul sfătuieşte pe Lisimah s-o ia de soţie. Selin, umplându-se de mânie, a trimis îndată ostaşi să străjuiască pe călugăriţele ce se aflau acolo, ca nu cumva să scape şi să se ascundă. A trimis încă şi pe unele din cele mai credincioase slugi ale sale ca să vadă pe acea tânără fecioară şi să-i afle numele. Aceia, ducându-se şi văzând-o, s-au întors la dânsul şi i-au spus că nu este în partea de sub cer vreo femeie, care să-i semene la frumuseţea feţei ei.

Atunci muncitorul a poruncit în acel ceas propovăduitorilor să strige în cetate, ca a doua zi să se adune la privelişte toţi, fie bărbaţi, fie femei, şi de toate vârstele, că o fecioară tânără, anume Fevronia, are să iasă la nevoinţă. Auzind cei ce petreceau în cetate şi poporul din satele dimprejur, bărbaţi şi femei s-au adunat la privelişte, voind să vadă nevoinţa Fevroniei.

A doua zi, venind ostaşii cei mai cumpliţi, au fost trimişi la mănăstire din porunca muncitorului, să aducă pe Fevronia la judecată. Ostaşii, ducându-se, au prins-o cu mânie şi, legând-o în lanţuri de grumaji, o trăgeau afară din mănăstire. Vriena şi Tomaida, cuprinzând pe Fevronia cu tânguire de lacrimi, strigau cu amar şi rugau pe ostaşi să le dea voie să vorbească puţin cu ea. Ostaşii le-au lăsat. Apoi, Vriena şi Tomaida au rugat pe ostaşi să le ia şi pe ele la aceeaşi nevoinţă, pentru că se temeau bătrânele acelea, ca nu cumva Fevronia, fiind singură fără dânsele, să se teamă de munci. Ostaşii le-au zis: "Nu ni s-a poruncit ca şi pe voi să vă ducem înaintea judecăţii, ci numai pe Fevronia singură!"

Atunci Vriena şi Tomaida au început a întări pe Fevronia grăind către dânsa unele ca acestea: "Fiica mea Fevronia, acum ieşi la nevoinţa mucenicească; să ştii că Mirele ceresc va privi spre pătimirile tale şi puterile îngereşti ţin acum cununa biruinţei, ce ţi s-a gătit, dacă vei răbda cu bărbăţie până la sfârşit. Deci, caută să nu te temi de munci, că vei fi batjocura diavolilor. Nu-ţi cruţa trupul când îl vei vedea zdrobit de bătăi, pentru că el, chiar nevrând noi, după o vreme se va sălăşlui în groapă şi se va întoarce în ţărână. Eu,

tânguindu-mă în mănăstire, voi aştepta înştiinţare despre tine, ori bună, ori rea. Deci, mă rog ţie, sârguieşte-te, ca să aud bună înştiinţare despre tine. Dar cine îmi va aduce aceea bună înştiinţare că Fevronia s-a sfârşit muceniceşte pentru Hristos şi s-a socotit între mucenici?"

Fericita Fevronia a zis către Vriena: ***"Maica mea, cred Domnului că n-am călcat niciodată porunca ta în vreun chip. Aşa şi acum voi păzi necălcate poruncile şi învăţăturile tale; căci ce vor vedea popoarele se vor minuna şi vor ferici bătrâneţile Vrienei, zicând: "Aceasta este cu adevărat sădirea şi creşterea Vrienei, egumena cea mare!" Eu voi arăta, cu ajutorul Stăpânului meu, în chipul acesta femeiesc, bărbătească mărime de suflet. Voi rugaţi-vă pentru mine şi mă lăsaţi să mă duc la nevoinţa care îmi stă înainte".***

Tomaida a zis către dânsa: "Sora mea, Fevronia, viu este Domnul, că şi eu voi veni în urma ta! Mă voi îmbrăca în haine mireneşti şi stând la privelişte în popor, voi privi la nevoinţa ta!"

Ostaşii, silind pe Fevronia să meargă şi voind s-o ducă repede, ea a zis către acele sfinte stareţe: ***"Maicele mele, mă rog vouă, daţi-mi binecuvântarea de cale şi vă rugaţi lui Dumnezeu pentru mine!"***

Atunci Vriena, ridicându-şi mâinile spre cer, a început a se ruga cu glas mare, zicând: "Doamne Iisuse Hristoase, Cel ce Te-ai arătat roabei Tale Tecla, în vremea patimilor ei, în chipul lui Pavel, arată-Te şi acum smeritei Tale roabe, Fevronia, în ceasul nevoinţei ei şi, nevăzut, întăreşte-o de sus, ca şi într-însa să se prea mărească numele Tău cel sfânt! "

Vriena rugându-se astfel şi cuprinzând pe Fevronia şi sărutând-o, a eliberat-o cu multe lacrimi. Ostaşii, luând-o pe Fevronia, au dus-o la muncitorul Selin; iar Vriena, petrecând puţin pe iubita sa fiică, s-a întors în mănăstire plângând şi tânguindu-se şi, aruncându-se la pământ în biserică, striga şi se ruga către Dumnezeu pentru Fevronia.

Tomaida lăsând pe Vriena plângând în biserică, s-a îmbrăcat în haine mireneşti de femeie şi a alergat la privelişte în urma Fevroniei. Încă şi femeile care mergeau în ziua de vineri la mănăstire şi ascultau învăţăturile Fevroniei, alergau la privelişte, bătându-şi piepturile, vărsând lacrimi şi, de durere, îşi rupeau inimile lor, cum să se lipsească de o învăţătoare ca aceea.

Auzind aceasta şi jupâneasa Ieria, cum că Fevronia va fi dusă la cercetare în privelişte, sculându-se, a strigat cu glas mare de tânguire, încât s-au înspăimântat părinţii ei şi toţi ce erau în casă. Atunci ei au întrebat-o, care este pricina acelei tânguiri, iar ea le-a răspuns, zicând: *"Sora mea, Fevronia, este dusă la*

privelişte! Învăţătoarea mea s-a dus la munci pentru Hristos Domnul!" Părinţii ei căutau s-o potolească din plâns, însă ea şi mai mult striga către ei, zicând: *"Lăsaţi-mă să plâng cu amar pe Fevronia, sora şi învăţătoarea mea!"*

Acestea zicându-le ea, au pornit şi părinţii ei spre tânguire, plângând toţi pentru Fevronia. Ieria mai ruga pe părinţii ei s-o lase să se ducă la privelişte; iar ei au lăsat-o să se ducă. Deci, luându-şi multe slugi, a alergat plângând la locul de privelişte unde erau o mulţime de femei, care plângeau. Pe drum a ajuns şi pe călugăriţa Tomaida îmbrăcată mireneşte, cu care, cunoscând-o, s-a dus împreună plângând şi au mers la locul de privelişte, unde se adunase mulţime de popor; şi apoi, venind şi judecătorul, a stat la locul său.

Astfel toată priveliştea rânduindu-se, muncitorii Selin şi Lisimah au poruncit să aducă pe Sfânta Fevronia. Deci, mireasa lui Hristos stând înaintea lor, fiind cu mâinile la spate şi atârnându-i lanţuri grele de grumaji, pe care văzând-o poporul a plâns şi a lăcrimat; dar muncitorul Selin a poruncit să fie tăcere şi a zis către Lisimah: "Întreabă pe acea femeie şi ascultă-i răspunsurile ei".

Lisimah a început a o întreba, zicându-i: *"Spune-ne de ce rânduială eşti, roabă sau liberă".*

Fevronia a răspuns: "Sunt roabă".

Zis-a Lisimah: *"A cui roabă eşti?"*

Fevronia a răspuns: "Sunt roaba lui Hristos".

Lisimah a întrebat-o *"Care este numele tău?"*

Fevronia a răspuns: "Mă numesc creştină smerită".

Zis-a Lisimah: *"Numele tău voiesc ca să-l ştim".*

Răspuns-a Fevronia: "Ţi-am spus că sunt creştină, iar de voieşti să-ţi zic numele cel din naştere, maica mea m-a numit Fevronia".

Atunci muncitorul a poruncit lui Lisimah să înceteze de a o mai întreba. Deci, a început singur a grăi către dânsa: *"Ştiu zeii, o, Fevronia, că nu ar fi voit să te învrednicească pe tine vorbei mele, dar, deoarece blândeţea şi frumuseţea feţii tale mi-au biruit mânia şi iuţimea pe care o aveam asupra ta, te întreb, nu ca pe o osândită, ci ca pe o fiică a mea. Ascultă fiică, martori îmi sunt zeii că îţi spun adevărul: acesta pe care îl vezi că şade cu mine este nepotul meu Lisimah. Eu şi Antim tatăl lui, l-am logodit cu o fecioară de bun neam, îndestulată cu multe*

bogăţii şi fiică a lui Prosfor senatorul. Însă, de te vei supune nouă, atunci logodna cu fiica lui Prosfor o vom strica şi cu tine vom întări cuvântul spre însoţire; deci, vei fi soţia lui Lisimah, şezând de-a dreapta lui, precum stau eu *acum. Uită-te la el şi vezi de este frumos ca tine sau nu. De vei asculta sfatul meu ca al unui părinte, te voi face slăvită şi bogată pe pământ, încât nu vei mai cunoaşte sărăcia. Eu n-am nici femeie, nici fii şi toate ale mele ţi le voi da ţie. Te voi face stăpână peste toate averile mele pentru că toate le voi da zestre stăpânului meu Lisimah. Voi fi pentru voi ca un tată, şi toate femeile, văzându-te învrednicită cu o cinste ca aceea, te vor prea mări şi ferici; apoi se va bucura şi biruitorul nostru împărat şi multe vă va dărui vouă, că a şi făgăduit că are să pună pe Lisimah, eparh al Romei. Iată ai auzit toate, acum răspunde-*mi mie, ca *tatălui tău, cele ce sunt plăcute zeilor noştri ca să se înveselească sufletul* meu; *iar de nu vei asculta sfaturile mele, zeii ştiu că în mâinile mele, nici trei ceasuri nu vei mai fi vie. Acum alege şi ne spune ceea ce voieşti".*

La acestea Sfânta Fevronia a răspuns: "O, judecătorule, am la ceruri cămară nefăcută de mână, în care se săvârşeşte nunta cea nestricată în veci. Zestre am toată Împărăţia Cerului, iar ca Mire am pe Cel fără de moarte; deci, nu voiesc să mă însoţesc cu un om muritor şi stricăcios şi nu voiesc să aud de cele ce îmi făgăduieşti. Nu te mai osteni întru acelea, judecătorule, pentru că, nici momindu-mă, nu vei spori ceva, nici cu îngrozire nu mă vei înfricoşa!"

Acestea auzindu-le, judecătorul s-a supărat foarte rău şi a poruncit ostaşilor ca să rupă hainele de pe dânsa şi, încingând-o cu o ruptură mică şi proastă, să o pună dezbrăcată înaintea tuturor ca, singură văzându-se într-o ruşine ca aceea, să se ruşineze şi să cunoască ce fel de slavă i se făgăduise ei şi ce fel de necinste i-a venit acum. Ostaşii, făcând după cum le-a poruncit, au pus-o astfel înaintea tuturor.

Atunci Selin a zis către dânsa: *"Ce zici acum, Fevronia? Oare vezi din câte bunătăţi ai căzut?"*

Sfânta a răspuns: "Ascultă, judecătorule nedrept, nu numai hainele de pe mine de le vei lua, dar şi legătura asta, şi în toată goliciunea de mă vei lăsa, întru nimic nu socotesc ruşinea asta; pentru că unul este Ziditorul şi Mirele meu Hristos, pentru Care sufăr cu bucurie, nu numai această goliciune, ci cu sabia doresc a mă tăia şi a mă arde în foc! O, de m-ar învrednici pe mine să pătimesc pentru Acela, Care pentru mine a pătimit cele mai grozave chinuri!"

Atunci Selin a zis către dânsa: *"O, neruşinato şi vrednică de toată necinstea, ştiu că te mândreşti întru frumuseţile tale şi de aceea nu socoteşti spre ruşine necinstea, ci o socoteşti ca laudă, ca să stai astfel goală în privelişte".*

Răspuns-a sfânta: "Ştie Hristosul meu că până în ziua de azi n-am văzut faţă de bărbat şi nici faţa mea nu a văzut-o cineva din mireni; dar acum, căzând în mâinile tale, să fiu oare fără de ruşine? Tu singur eşti fără de ruşine că ai dezvelit înaintea tuturor trupul meu cel fecioresc. Însă spune-mi, o, nebune judecător, care dintre luptătorii olimpici, nevoindu-se, ies la luptă şi vin îmbrăcaţi cu haine? Oare nu se luptă goi, până ce biruiesc pe cel împotrivă luptător? Aşa şi eu, ieşind la luptă cu potrivnicul, bătăi şi foc aşteaptă trupul meu. Deci, cum voi putea să fiu îmbrăcată cu haine ca să sufăr unele ca acestea? Oare nu primeşte răni trupul cel gol? Deci, goală vin spre nevoinţă, ca să biruiesc pe satana, tatăl tău, nebăgând în seamă muncile!"

Atunci Selin a zis către slujitori: *"Deoarece femeia aceasta singură doreşte munci de foc şi de bătăi şi spune că nu se teme, să o întindeţi pe dânsa în patru părţi şi, aprinzând foc dedesubt, să o bată patru oameni cu toiege pe spate".*

Atunci îndată slujitorii au început a o munci, bătând-o cumplit; iar sângele curgea din trupul ei. Iar focul de sub dânsa ca să nu se stingă, turnau peste el unsoare, ca astfel să facă mai multă văpaie şi să o ardă mai cumplit. Deci, muceniţa fiind multă vreme muncită, poporul striga către muncitor: "Miluieşte, îndurate judecător, miluieşte pe acea fecioară!"

Dar el, neascultînd rugămintea poporului, poruncea ca mai cumplit să o bată. Iar după ce s-a mai îmblânzit din mânie, a poruncit să înceteze a o mai munci şi, crezând că este moartă, a aruncat-o afară din foc.

Tomaida, văzând-o muncită în chinuri cumplite ca acelea pe Sfânta Fevronia, a slăbit cu duhul şi cu trupul şi a căzut la pământ lângă picioarele Ieriei. Ieria, ridicându-şi glasul, a strigat: *"Amar mie, sora mea Fevronia, amar mie învăţătoarea mea, de acum nu voi mai auzi învăţătura ta. Nu numai de tine m-am lipsit, dar şi de Tomaida, iată şi aceea moare pentru tine!"*

Astfel strigând Ieria, Fevronia, care zăcea la pământ, a auzit glasul ei şi a rugat pe cei ce stăteau aproape să toarne apă pe faţa Tomaidei. Deci, făcându-se aşa, Tomaida şi-a venit în fire şi, întărindu-se, a stat pe picioarele sale.

Judecătorul, văzând pe Fevronia vie, a zis către dânsa: *"Ce zici, Fevronia! Cum ţi s-a părut că este cea dintâi nevoinţă a pătimirii tale!"*

Sfânta Muceniţă a răspuns: "La cea dintâi nevoinţă m-ai văzut că sunt nebiruită; deci, nu mă îngrijesc de muncile cele rânduite de tine!"
Atunci Selin a zis către slujitori: *"Spânzuraţi-o pe lemnul cel de muncă, şi-i strujiţi coastele ei cu piepteni de fier şi cu foc să-i ardeţi coastele ei!"* Deci, muncitorii îndeplinind porunca, ***Sfânta muceniţă Fevronia şi-a ridicat ochii la***

ceruri, şi a strigat: "Doamne, vino în ajutorul meu şi nu mă lăsa pe mine, roaba Ta, în ceasul acesta!"

Acestea zicându-le, a tăcut. Apoi, fiind strujită şi arsă în foc, mulţi din cei ce se adunaseră la privelişte, ne mai putând să vadă o muncire ca aceea, au plecat de acolo; iar alţii strigau către judecător să cruţe pe acea tânără fecioară, care cu nimic nu a fost vinovată. Atunci judecătorul a poruncit slujitorilor să înceteze; iar sfânta încă fiind spânzurată, ighemonul a început iarăşi s-o întrebe, dar ea n-a răspuns. Atunci ighemonul a poruncit s-o scoată de pe lemnul de muncă şi s-o lege de-o roată ce era întărită în pământ.

Apoi a zis: *"Deoarece această femeie îndărătnică nu voieşte să-mi răspundă, să i se taie limba şi să se arunce în foc".* Muceniţa, auzind aceasta, îndată şi-a scos limba din gură şi a făcut semn muncitorului să i-o taie. Dar muncitorul slujitor a întins mâna să-i taie limba, iar poporul a strigat, jurând cu zeii pe judecător şi rugându-l să nu facă aceasta. Apoi, muncitorul a plecat şi n-a mai poruncit să-i taie limba, dar în locul ei să-i scoată dinţii. Atunci îndată unul din muncitorii slujitori, luând un fier, a început să-i scoată dinţii unul câte unul şi să-i arunce la pământ; iar după ce i-a scos şaptesprezece dinţi, judecătorul a poruncit să înceteze.

Atunci din gura ei curgea mult sânge şi de durere cumplită ce avea, sfânta slăbise foarte mult cu trupul. Deci, chemând un doctor, a adus puţină doctorie şi a potolit curgerea sângelui. După aceea, Selin a început iarăşi a o întreba, zicând: *"Fevronia, măcar acum supune-te judecăţii şi închină-te zeilor".*

Sfânta a răspuns: "Anatema ţie, blestematule, tu cel ce ai îmbătrânit întru fărădelege, slujind diavolului! Oare voieşti să-mi împiedici calea mea şi nu mă laşi să merg degrabă la Hristos, Mirele meu? Mai bine sârguieşte-te ca, mai degrabă, să mă scoţi din trupul acesta de pământ, deoarece Hristos, iubitul meu, mă aşteaptă!"

Selin a zis: *"Cu adevărat voi pierde trupul tău cu sabie şi cu foc, pentru că te văd că încă fără de ruşine te mândreşti cu tinereţile tale, şi nici un folos nu-ţi va fi din aceasta; pentru că mândria ta îţi va aduce multe răutăţi şi multe munci rele"* .

Dar sfânta muceniţă de durere mare nu putea să-i răspundă, ci prin tăcerea sa, pornea şi mai mult spre mânie pe muncitor.
Atunci Selin a poruncit să-i taie sânii ei cei fecioreşti. Poporul, auzind aceasta, striga şi ruga pe judecător să nu poruncească să se facă aceasta; dar el, mâniindu-se asupra muncitorului slujitor, a zis: *"Pentru ce zăboveşti, spurcatule şi vrăjmaş al zeilor noştri? Pentru ce nu faci ceea ce ţi se porunceşte?"*

Atunci acela, luând un brici, a început a tăia sânul cel drept al muceniţei; ***iar ea, ridicându-şi ochii spre cer, a strigat cu glas mare, zicând: "Doamne Dumnezeul meu, vezi răutatea ce mi se face mie şi primeşte în mâinile tale sufletul meu!"*** Aceasta spunând, a tăcut şi nimic nu mai zicea. Deci, tăindu-i-se amândoi sânii şi aruncându-i pe pământ, judecătorul a poruncit să aducă foc şi să ardă rănile acelea din care curgea sânge. El a mai poruncit să-i ardă şi pântecele mult timp, până se vor arde astfel toate măruntaiele ei. Mulţi din popor ne mai suferind să vadă o muncire ca aceea, au plecat de la privelişte şi cu glas mare blestemau pe Diocleţian şi pe zeii lui.

După aceea Tomaida şi Ieria au trimis o slujnică la mănăstire ca să spună Vrienei toate cele ce se făcuseră. ***Vriena, auzind acelea, s-a umplut cu bucurie şi cu lacrimi a strigat către Dumnezeu: "Doamne Iisuse Hristoase, vino în ajutorul roabei tale, Fevronia!" Apoi s-a aruncat la pământ, plângând şi strigând: "Unde eşti acum, Fevronia? Unde eşti, fiica mea cea dulce? Unde eşti, roaba lui Hristos? Unde eşti, frumuseţea rânduielii bisericeşti?" Apoi, sculându-se şi ridicându-şi mâinile spre cer, a zis: "Doamne, caută spre smerita roaba Ta, Fevronia, şi grăbeşte a-i ajuta ei! Fă aşa ca să o vadă ochii mei sfârşită prin mucenicie şi rânduită în ceata Sfinţilor îngeri!"***

La privelişte, Selin, necuratul muncitor, a poruncit să dezlege pe muceniţă, care era legată; şi, îndată, sfânta a căzut la pământ, ne mai putând să stea. Atunci comitul Prim a zis încet către Lisimah: *"Pentru ce nu încetezi o muncire ca aceasta!"* Lisimah a răspuns: *"Lasă, frate, căci pătimirea ei va fi spre folos multora din cei ce privesc la dânsa. Aceasta socotesc că şi mie îmi va fi de folos spre mântuire. Am auzit de la maica mea, cum că ceilalţi s-*au mântuit cu chipul *mucenicilor. Deci, să-şi săvârşească şi această pătimire a sa spre mântuirea multora".*

Ieria, văzând pe muceniţă căzută la pământ, a strigat cu glas mare către judecător, zicând: *"O, muncitorule fără de omenie, au nu erau destul muncile cele dintâi care s-au făcut acestei fecioare nevinovate? Au, nu-ţi aduci aminte de maica ta, care asemenea era îmbrăcată cu trup femeiesc? Au n-*ai supt lapte *din sânuri, asemenea cu acestea pe care le-ai tăiat de la această fecioară? Pentru aceea te-ai hrănit din sânuri femeieşti, ca atâta cumplire şi muncire să săvârşeşti contra acelor părţi femeieşti? Mă minunez cu adevărat, cum nimic nu poate să milostivească obiceiul tău cel nemilostiv şi fără de omenie? Dar să ştii cu adevărat, că în chipul în care ai muncit tu pe această fecioară, aşa nu te va cruţa nici pe tine Împăratul ceresc!"*

Ieria, zicând aceste cuvinte, Selin s-a umplut de mânie şi a poruncit ostaşilor s-o prindă din mijlocul poporului, vrând s-o muncească îndată înaintea tuturor. Ieria, auzind aceasta, a dat poporul la o parte şi mergea singură cu bucurie la el şi

striga: *"Doamne, Dumnezeul Fevroniei, primeşte-mă cu dânsa şi pe mine smerita roaba ta!"*
Deci, mai înainte până a nu ajunge ea şi până a nu sta înaintea ighemonului, judecătorii, prietenii lui, l-au sfătuit să nu muncească pe Ieria înaintea tuturor, fiindcă este de neam bun şi mare, ca nu cumva de frică, văzând-o toată mulţimea poporului pe aceea muncindu-se, să voiască a pătimi cu dânsa, şi astfel va pieri toată cetatea.

Selin, ascultând sfatul prietenilor săi, a sfătuit să nu mai aducă pe Ieria la întrebare; ci, mâniindu-se asupra ei, a răcnit cu glas mare, zicând: *"Ascultă, Ierie, vii sunt zeii, că tu ai mijlocit Fevroniei multe răutăţi, cu cuvintele tale îndrăzneţe şi fără de ruşine"*.

Acestea zicând, îndată a poruncit să se taie mâinile Sfintei Fevronia. Atunci, purtătorul de arme, punând îndată un lemn sub mâna dreaptă, a lovit cu securea şi a tăiat-o; asemenea a tăiat-o şi pe cea stângă. Muncitorul a poruncit să-i taie şi piciorul cel drept, şi, fiind pus un lemn sub picioarele ei, purtătorul de arme a luat securea şi a lovit cu putere mare în glezne, însă n-a putut să-i taie piciorul. De asemenea, lovind a doua oară, nimic n-a sporit.

Atunci poporul a făcut strigare mare, căci toţi se întristau pentru o muncire ca aceea. Purtătorul de arme, lovind pentru a treia oară, abia a putut să-i taie piciorul. Fevronia se cutremură din tot trupul de cumplita durere, deşi era aproape de sfârşit. Însă, pe cât putea, întindea şi piciorul celălalt, punându-l pe lemn ca să fie tăiat.

Judecătorul, văzând aceasta, a zis: *"Oare vedeţi puterea acestei femei fără de ruşine?"* Şi a zis către purtătorul de arme cu multă mânie, să-i taie şi piciorul celălalt; şi i l-a tăiat.

Lisimah, sculându-se de la locul său, a zis lui Selin: *"Ce vei mai face acestei ticăloase fecioare? Să mergem acum de aici, căci este vremea prânzului"*.
Nelegiuitul Selin a răspuns: *"Vii sunt zeii noştri, că nu o voi lăsa pe dânsa cu viaţă, ci voi sta aici până ce va muri!"* Petrecând multe ceasuri sufletul în trupul sfintei muceniţe, Selin a zis către purtătorii de arme: *"Oare este încă vie acea femeie?"*

Aceia i-au răspuns: *"Este vie, pentru că sufletul ei este încă într-însa"*.

Atunci Selin a poruncit să-i taie sfântul ei cap. Deci, un ostaş, luând sabia în mână, cu cealaltă mână a apucat perii capului şi astfel a înjunghiat-o în grumazi, precum cineva junghie o oaie; apoi, i-a tăiat şi sfântul ei cap. Judecătorii,

sculându-se îndată, s-au dus să prânzească; iar Lisimah se întorcea de la privelişte plângând.

După uciderea Sfintei Muceniţe Fevronia, credincioşii, care erau printre popor, voiau să ia sfintele ei moaşte; dar Lisimah a pus ostaşi să păzească trupul ei, ca nici unul din mădularele cele tăiate să nu se răpească de cineva. El însuşi fiind în multă supărare şi mâhnire nu a gustat mâncare sau băutură, ci închizându-se în cămară se tânguia pentru uciderea Fevroniei.

Asemenea şi Selin, unchiul lui Lisimah, înştiinţându-se de tânguirea lui Lisimah, s-a mâhnit şi n-a gustat bucate; ci, sculându-se, umbla tulburat prin palat încoace şi încolo. Privind el în sus, deodată a căzut asupra lui frică şi spaimă şi a rămas mut. Deci, răcnind foarte tare şi mugind ca un bou, s-a lovit cu capul de un stâlp de marmură ce era acolo şi, sfărâmându-şi capul, a căzut la pământ mort. Din aceasta s-a făcut gâlceavă şi strigare între slugi şi ostaşi.

Lisimah, auzind de aceasta, a ieşit degrabă din cămara sa şi, alergând la locul unde zăcea mort unchiul lui, s-a umplut de mirare şi de spaimă. Şi poruncind să înceteze strigarea şi gâlceava aceea, întreba: Cum s-a întâmplat aceasta? Cei ce stăteau de faţă i-au spus ceea ce se întâmplase. Auzind el aceasta, a clătinat capul şi a zis: *"Mare este Dumnezeul creştinilor! Bine este cuvântat Dumnezeul Fevroniei! Dumnezeu a răsplătit sângele ei cel nevinovat!"*

Aceasta zicând, a poruncit să scoată trupul lui Selin afară din cetate şi să-l îngroape după obiceiul păgânesc. Deci, chemându-l la sine pe comitul Prim, a zis către el: ***"Jură-te pe tine cu Dumnezeul creştinesc, ca să nu calci porunca mea, pe care ţi-o voi da! Sârguieşte-te îndată şi pregăteşte o raclă de lemn pentru trupul Fevroniei şi trimite propovăduitori pretutindeni, ca toţi creştinii să se adune fără frică la îngroparea Muceniţei Fevronia; fiindcă Selin a murit. Tu ştii, iubite Prim, dorinţa inimii mele. Deci, ia ostaşi şi adunând trupul Fevroniei cu mădularele cele tăiate, să-l duci la mănăstire. Însă, păzeşte să nu ia cineva din mădularele cele tăiate ale ei. Asemenea, să aduni şi pământul acela pe care s-a vărsat sângele ei, ca să nu-l lingă câinii şi, săpându-l, să-l duci la mănăstire".***

Comitul, îndată, după porunca lui Lisimah, chemând o ceată de ostaşi, a dat în mâinile lor să ducă sfântul ei trup, iar el singur, adunând mădularele cele tăiate, capul, mâinile, picioarele, sânii şi dinţii şi învelindu-le în haina sa, le-a dus la mănăstire, urmându-i o mulţime de popor.

Deci, mergând la mănăstire, n-a lăsat să intre înăuntru pe nimeni din popor, decât numai pe Tomaida şi pe Ieria. Atunci cinstita stareţă, egumena Vriena,

văzând trupul Fevroniei şi mădularele cele tăiate, a slăbit cu trupul de mare jale şi a căzut la pământ ca moartă.

Iar comitul, punând străji de ostaşi lângă mănăstire s-a întors la Lisimah. Vriena, abia şi-a venit în fire după multe ceasuri şi, sculându-se, cuprindea trupul muceniţei sfinte, strigând: ***"Vai mie, fiica mea Fevronia, acum te-ai dus din ochii maicii tale, Vriena! Cine va citi acum surorilor dumnezeieştile Scripturi? Ce mâini vor deschide cărţile tale?"*** Astfel plângând Vriena, toate surorile care se duseseră cu Eteria s-au întors la mănăstire şi, căzând, s-au închinat cu lacrimi trupului Fevroniei. De asemenea şi Ieria striga: *"Mă voi închina sfintelor picioare, care au călcat capul şarpelui! Voi săruta rănile trupului cel sfânt, prin care s-a vindecat sufletul meu! Voi încununa cu flori de laudă capul acela, care, prin frumuseţea nevoinţei sale, a încununat neamul femeiesc!"* Tot astfel plângeau cu tânguire mare şi celelalte surori deasupra sfintelor moaşte.

Deci, spălându-le, le-a pus pe scândura pe care sfânta avea obiceiul a se odihni şi a lipit mădularele tăiate la locul lor; şi astfel a dus-o în biserică cu cântare de psalmi. După ce a trecut ziua, ***Vriena a poruncit să deschidă poarta mănăstirii, ca toţi care vor veni să vadă pe sfânta muceniţă să intre şi să prea mărească pe Dumnezeu, Cel ce i-a dat în pătimiri atâta răbdare.***

Intrând înăuntru o mulţime de popor, a venit şi Lisimah împreună cu comitul. Deci, Lisimah a zis către el: *"Eu mă lepăd de toate părinteştile obiceiuri, de slujirea de idoli şi de bogăţiile mele şi voi merge să mă unesc cu Hristos!"*

Comitul a răspuns: *"Şi eu voi face ca şi tine! Să piară Diocleţian şi toată împărăţia lui, căci toate lăsându-le, voi sluji lui Hristos!"*

Astfel, învoindu-se amândoi, au lăsat divanul şi au venit în mănăstire la moaştele Sfintei Muceniţe Fevronia. Acolo a venit şi episcopul acelei cetăţi, cu preoţi, cu clerici şi cu mulţime de călugări, săvârşind toată noaptea slujbă de laudă lui Dumnezeu, cu lacrimi şi cu bucurie duhovnicească.

Făcându-se ziuă, a adus un sicriu făcut înadins pentru moaştele Sfintei Muceniţe Fevronia şi le-a pus într-însul cu bună rânduială, fiecare mădular tăiat la locul lui, iar dinţii i-a pus pe piept. Apoi, ungând moaştele cu miruri şi aromate, le-a îngropat în biserică, slăvind şi mulţumind lui Dumnezeu.

De la mormântul ei bolnavii luau tămăduiri; astfel că mulţi dintre elini au cre-zut în Hristos Dumnezeul nostru şi s-au botezat.

Asemenea Lisimah şi comitul Prim au primit Sfântul Botez şi, lăsându-şi dregătoriile, nu s-au mai întors la împăratul cel păgân. Ei, lepădându-se de toată lumea, au mers la arhimandritul Marcel şi au luat viaţa călugărească, petrecând cu dumnezeiască plăcere în pustniceşti nevoinţe şi prin cinstit sfârşit au trecut la Hristos.

Asemenea şi fericita Ieria, dând toate averile sale mănăstirii, a zis către Vriena: *"Rogu-mă ţie, maica mea, primeşte-mă la tine ca pe o fiică, în locul Sfintei Fevronia, şi-ţi voi sluji cu toată supunerea precum îţi slujise ea!"* Aceasta zicând, a luat de pe dânsa toate podoabele femeieşti de mult preţ şi le-a dat spre înfrumuseţarea bisericii şi, lepădându-se de lume, s-a făcut călugăriţă.

Pomenirea Sfintei muceniţe Fevronia se prăznuia în toţi anii în ziua de 25 ale lunii iunie, zi în care sfânta a pătimit pentru Hristos, când se făceau şi minuni în ziua praznicului ei.

Căci la cântarea cea de toată noaptea, sfânta muceniţă se arăta, stând în mijlocul surorilor ce cântau, luându-şi locul său de mai înainte. Deci, când au văzut-o pe dânsa la arătarea cea dintâi, toate surorile s-au înfricoşat, iar Vriena a strigat cu glas mare: ***"Iată, fiica mea Fevronia, a venit la noi!"*** ***Deci, vrând cu dragoste să o cuprindă cu mâinile sale ca o maică, îndată Sfânta Fevronia s-a făcut nevăzută.***

Din acea vreme nimeni nu mai îndrăznea să se atingă de ceea ce se arăta sau să-i zică vreun cuvânt, decât numai priveau la dânsa cu spaimă şi cu mirare. Din arătarea ei ele simţeau bucurie şi veselie în sineşi; iar inima ei, umplându-se de acea bucurie, lăcrima şi astfel stătea ca la trei ceasuri văzută tuturor, apoi iarăşi se făcea nevăzută.
Episcopul, având evlavie spre Sfânta muceniţă, a făcut în cetate o biserică în numele ei, pe care, zidind-o vreme de şase ani, a sfârşit-o şi, aducând episcopii de primprejur la sfinţirea ei în ziua praznicului Sfintei Fevronia, a voit să aducă în biserică sfintele ei moaşte.

Deci, după cântarea de laudă de toată noaptea, episcopii cu tot clerul au mers în mănăstire, unde, rugându-se, au descoperit mormântul sfintei şi, deschizând racla, au văzut cinstitele ei moaşte strălucind ca o rază de soare. Călugăriţele, văzând aceasta, plângeau şi se tânguiau că se lua de la dânsele o vistierie de mare preţ. Când mâinile celor sfinţiţi s-au atins de raclă să o ia, îndată s-a făcut atâta zgomot în văzduh, încât tot poporul a căzut de frică cu feţele la pământ. Apoi, după un ceas, îndrăznind iarăşi a se atinge de raclă, pământul s-a cutremurat foarte tare, încât s-a clătinat toată cetatea. Atunci au cunoscut toţi, că Sfânta muceniţă nu voieşte să fie luată din locul său; iar episcopul s-a mâhnit foarte mult şi nu a mai îndrăznit să se mai atingă de racla sa.

Deci, episcopul a grăit către egumena Vriena: *"Ascultă soră, tu ştii câtă sârguinţă am pus, ca întru slava şi cinstea Cuvioasei Muceniţe Fevronia să ridic această biserică, de la a cărei zidire se împlinesc acum şase ani; însă de vreme ce sfânta muceniţă nu voieşte să asculte de rugăciunile noastre, ca să treacă în biserica cea zidită în numele ei, mă rog ţie, ca să iei măcar una din mădularele ei cele tăiate şi cu mâinile tale să ne-o dai nouă, ca să nu fie osteneala noastră fără rod şi fără spor".*

Atunci Vriena, întinzându-şi mâna, s-a atins de racla sfintei, vrând s-o ia şi s-o dea episcopului, dar mâna Vrienei a rămas ca moartă. ***Atunci Vriena, plângând, a început a grăi către sfântă: "Mă rog ţie, fiica şi sfânta mea Muceniţă Fevronia, nu te mânia asupra mea, maica ta, ci adu-ţi aminte de ostenelile mele şi nu-mi defăima bătrâneţile mele".*** Acestea zicându-le, s-a slăbit mâna ei. După aceasta Vriena, iarăşi plângând, a grăit către sfântă: ***"Stăpâna noastră, dă-ne nouă binecuvântare şi nu ne mâhni!"*** Aceasta zicând-o, iarăşi şi-a întins mâna ei şi a luat unul din dinţii ei, care se aflau pe piept şi l-a dat episcopului; după aceea îndată s-a închis racla.

Episcopul, luând cu bucurie dintele acela de la moaştele sfinte, l-a pus într-un vas de aur şi s-a întors cu tot poporul, ducând acel dar cu cântări de psalmi, cu lumânări, cu veselie şi cu prăznuire. Şi, aducându-l în biserică, a sfinţit-o pe ea, făcând într-acea zi cu rugăciunile sfintei multe tămăduiri.

Căci câţi au fost orbi, au văzut; câţi erau şchiopi s-au îndreptat şi câţi erau îndrăciţi, au scăpat de îndrăcire; şi ori de ce neputinţă era cuprins cineva, numai atingând gura şi sărutând acea mică parte luată din moaştele sfintei, îndată câştiga tămăduire şi se ducea sănătos la casa sa, bucurându-se şi slăvind pe Dumnezeu.

După sfinţirea acelei biserici, cuvioasa egumenă Vriena a mai trăit doi ani şi s-a apropiat de fericitul său sfârşit. Deci, punând egumenă în locul său pe Tomaida, s-a mutat către Domnul.

Iar eu, Tomaida - zice scriitoarea acestei vieţi - după mutarea maicii Vriena, am scris viaţa şi pătimirea Sfintei muceniţe Fevronia. Asemenea şi cele despre Lisimah, pe care le-am auzit din gura lui singură. Toate acestea le-am scris spre folosul celor ce vor citi şi vor asculta şi spre slava lui Hristos Dumnezeul nostru, Cel slăvit împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(Vieţile Sfinţilor - Sfânta mare muceniţă Fevronia, fecioara)

Bucură-te, Sfântă prea înţeleaptă fecioară, mare muceniţă Fevronia!